

"Şu dâr-ı dünya, meydan-ı imtihandır ve dâr-ı hizmettir. Lezzet ve ücret ve mükâfat yeri değildir." Dünyada çalışıp kazanıyoruz ve nimetlerden lezzet alıyoruz. Burayı nasıl anlayabiliriz? Lezzet ve ücret ve mükâfatı birbirinden ayıran özellikler nelerdir?

"Şu dâr-ı dünya, meydan-ı imtihandır ve dâr-ı hizmettir. Lezzet ve ücret ve mükâfat yeri değildir. Madem dâr-ı hizmettir ve mahall-i ubudiyettir. Hastalıklar ve musibetler, dinî olmamak ve sabretmek şartıyla, o hizmete ve o ubudiyete çok muvafık oluyor ve kuvvet veriyor. Ve herbir saati bir gün ibadet hükmüne getirdiğinden, şekvâ değil, şükretmek gerektir."(1)

Bu dünya ebedî kalınacak bir yer değildir. Ebedî yurt ahirettir.

Başımıza gelen hastalıklar geçici dünya hayatında bize sıkıntı verse bile, ebedî bir hayatın ebedî lezzetlerine vesile olduğu için, büyük bir nimettir.

Dünyaya ait lezzetler ve nimetler, cennetteki nimet ve lezzetlere kıyasla gayet sönüktür, gölgedir, tadımlıktır. Cennet nimetleri ise ebedîdir.

Ayrıca insanın fitratındaki duygu ve cihazlar tadımlık olan dünya nimetlerine ve lezzetlerine göre değil, ebedî âlem olan cennetin "göz görmemiş, kulak işitmemiş ve kalb-i beşere hutur etmemiş" sonsuz nimetlerine göre tanzim edilmiştir. Dolayısı ile insanın fitratının dünya nimetleri ile mutmain olması asla mümkün değildir.

Meselâ, insandaki beka duygusu ile dünya nimetlerinin ve dünya hayatının ölümlü ve fani olması birbirine zıttır. İnsan ebedî yaşamayı aşk ile isterken, dünya insanı kara toprağa mahkûm ediyor.

Dünya lezzetleri cennetteki nimetlerin yanında hiç hükmündedir. Dolayısı ile insanın hakiki mükâfat göreceği, tatmin olacağı, huzur ve saadeti elde edeceği yer dünya değil; âlem-i ahirettir. Dünyadaki lezzetler şükredebilmemiz için bize numune olarak ikram ediliyor.

Ücret, çalışmanın karşılığını ve mükâfatını almak demektir. Lezzet, maddî ve manevî alınan hazları ifade ediyor. Mükâfat ise, insanın bütün saadeti içine alan çok geniş bir mefhumdur. Cennetteki her türlü mutluluk ve alınan lezzet ise mükâfat oluyor...

(1) bk. [Lem 'alar, İkinci Lem'a.](#)